

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“

izhaja

mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	p
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—		
„ „ „ 1/2 „ 300.—		
„ „ „ 1/4 „ 150.—		
„ „ „ 1/8 „ 75.—		
„ „ „ 1/16 „ 37.50		

VII. letnik.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1924.

Štev. 23.

Dr. Fran Windischer:

V resnih časih za smotreno ureditev obrtnega pospeševanja v Sloveniji.

Za naše obrtništvo v Sloveniji je nujno potrebno, da pričnemo razumno in smotreno gojiti obrtno pospeševanje v potrebnem obsegu in z zadostnimi sredstvi. V resnih in težkih časih, v katerih živimo in katerim gremo nasproti, je treba našemu obrtništvu posvečati prav posebno skrbnost in pozornost. Naš obrtniški stan je po svoji številnosti in svoji gospodarski važnosti največjega pomena v naši državi. Iz gospodarsko-političnih in nacionalno-političnih razlogov moramo napeti vse sile, da obrtniku omogočimo napredek, tehnično izpopolnitev in duševno povzdigo. Naš obrtnik ne sme ostati prepuščen samemu sebi. Treba je po premišljenem načrtu skrbeti za njegovo izobrazbo v vsakem pogledu. Truditi se moramo, da dobi doma na prikladen način priliko za strokovno izpolnjevanje in dovrševanje. Poskrbeti mu moramo za napravo, ki bo razpolagala z možni, poklicnimi in sposobnimi, da so njegovi vodniki in izkušeni svetovalci. Stremečemu obrtniku v naši Sloveniji moramo dati možnost, da se dviga gospodarsko in strokovno. Posebno nam morajo biti pri srcu podjetja, ki imajo svoje korenike doma in se postopoma razvijajo iz skromnega začetka v čvrste obrate. Za taka domača podjetja in njih prizadevanja bo tudi v našem državnem središču pri ministrstvih ne glede na strankarsko pripadnost najlažje doseči razumevanje in podporo, zlasti tudi v carinski politiki. Misliti moramo tudi na to, da je naše obrtništvo poklicano vršiti svojo veliko nalogo za tiste dele naše države, ki so glede svoje obrtnosti še potrebne povzdige in razvoja.

Obrtno pospeševanje je pričelo v zadnji dekadi prejšnjega stoletja tedaj, ko je prevladalo prepričanje, da dober obrtnik navzlic veleobratom ni zapisan smrti, da se ga le podpira v njegovem gospodarskem stremljenju ter mu omogoča potrebno strokovno in kupčijsko izobrazbo. Obrtno pospeševanje spada med tiste akcije, katere uspevajo najbolj, ako jih prilagodimo posebnim krajevnim potrebam in jih vodijo tisti činitelji, kateri so v živem stiku z obrt-

nimi in kupčijskimi krogi. V Ljubljani je izvršila Trgovska in obrtniška zbornica za obseg dežele Kranjske leta 1906. potrebne priprave za ustanovitve obrtnopospeševalnega zavoda, potem ko je bila prva beseda na tem polju v naših krajih sprožena v deželnem zboru kranjskem. Razmere, predvsem politične, pa so nanesele tako, da je pozneje deželna uprava kranjska izvedla načrt ter je leta 1910. začelo poslovanje Zavoda za pospeševanje obrta v Ljubljani kot deželne naprave, za katero so prispevali drugi faktorji. Po prevratu in ukinitvi deželne uprave je postal Zavod za pospeševanje obrta državni urad, ki je nedavno po zaslugi g. dr. Rudolfa Marna dobil svoj Obrtni sosvet. Zavod za pospeševanje obrta je v kratkem času storil mnogo dobrega za naše obrtništvo, osobito je v starih razmerah gojil prirejanje strokovnih in knjigovod. tečajev. V novih razmerah je zavod namenjen vsej Sloveniji ter je gotovo poklican v samostojni narodni državi vršiti vse večjo in dalekosežnejšo nalogo nego pred vojsko, ko je imel tesnejši delokrog in so bile za tehnično izobraževanje obrtnika dane tudi še druge prilike. Navzlic skrbnemu prizadevanju vodstva in navzlic naklonjenosti načelnika tukajšnjega oddelka trgovinskega ministrstva pa naš Zavod za pospeševanje obrta v Ljubljani ne more razviti prave delavnosti in ne more za svojimi velikimi cilji, kjer ga ovira trdo pomanjkanje denarnih sredstev. Naravnost čudno je, da moreta vodstvo in uprava tega zavoda z neznatnimi sredstvi, ki jih imata na razpolago, storiti to, kar delata. Ali za nas, ki gledamo to stvar raz višji vidik, je to premalo. Pospeševanje obrtniškega razvoja in pospeševanje naše industrijalnosti mora postati vse drugačno nego je danes, ako hočemo, da naš domači obrtniški stan ne zaostane strokovno in merkantilno, marveč, da se smotreno in ciljno razvija tako, da bo kos svoji nalogi tudi ob poostreni konkurenci, ki brezdvomno pride zlasti od severa, brž ko pridemo do urejenih trgovinsko-političnih odnošajev s svojimi sosedi. Zavod za pospeševanje obrta je, kakor vidim iz državnega proračuna, imel zadnji dve proračunski leti na razpolago 108.878 Din, odnosno 204.136 Din. Pri tem je omeniti, da je večina izdatkov namenjena za osebne izdatke, dočim je za obrtno pospeševanje v stvarnem pomenu besede na razpolago le neznatna

vsota, ki komaj dosega 10.000 Din. Samo ob naravnost bistroumni iznajdljivosti vodstva je bilo mogoče, da se je navzlic temu priredilo v preteklem letu 13 tečajev ter da se je mnogo delalo zlasti za keramični in pletarski obrt.

Po mojem mnenju ni izgleda, da se v dogledni bodočnosti izboljšajo razmere spričo pomanjkanja denarnih sredstev in spričo dejstva, da je zavod kot državni urad na vseh koncih in krajih oviran, ako bi se hotel gibati bolj merkantilno. Leta 1922. smo dobili zakon o ustanovitvi in organizaciji državnega zavoda za pospeševanje industrije in obrtništva v Beogradu. Ta zakon ima v mislih tudi filijalne zavode v pokrajinskih gospodarskih središčih. Zida se sedaj za predmetne namene nova stavba v Beogradu. Od te centralne naprave v doglednem času ne pričakujem izboljšanja, pa tudi, ko končno prične centralni zavod delati, bo komaj pričakovati za naše že lepo razvite obrtne razmere posebne oploditve iz centrale. Naše potrebe so večje in tudi nujnejše na polju pospeševanja obrtnosti nego v južnih krajih naše domovine. Obrtno pospeševanje, ako naj bo uspešno, je treba urediti in voditi tako, da odgovarja posebnim prilikam in potrebam v naših krajih. V sedanjih uredbi zavod ne more razviti nikake živahne delavnosti. Zapisan je mrtvilo in bojim se, da pride celo do nazadovanja in do sličnih težav, kakor se imata z njimi boriti naša Tehnična srednja šola v Ljubljani in pa naše državno trgovsko šolstvo. Mislim, da bi bilo edino pravilno, iskati izhod iz nevšečnega položaja na ta način, da se Zavod za pospeševanje obrta v Ljubljani nasloni kar najtesnejše na Trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani, v kateri naj se osredotočuje naše gospodarsko in strokovno priznavanje v Sloveniji. Sredstva, katera je država doslej dajala za namene obrtnega pospeševanja, naj bi se dala na razpolago preurejeni upravi. Tako zgrajeno obrtno pospeševanje bo mogoče potem urediti praktično in koristno po potrebah naše obrtnosti ter bo mogoče voditi ga v najtesnejši zvezi z živim gospodarskim življenjem po možeh, katere postavi zaupanje poklicanih gospodarskih činiteljev za vodnike in svetovalce. Potem bo mogoče postaviti delovanje Zavoda za pospeševanje obrta na tako podlago, da bo ustrezalo tudi potrebam zavednega obrtništva na štajerskem delu Slovenije. Ne more biti dvoma, da bi se dobro poslujoč zavod te vrste lahko blagoslovljeno uveljavljal tudi v interesu onih delov naše države, v katerih obrtno stanje še zaostaja za položajem v naših krajih.

J. Zadravec:

Skrbimo za naš naraščaj!

Voditelji naših obrtnih in trgovskih krogov so v zadnjem času s pridnostjo na delu, da potrebam časa in gospodarskim prilikam primerno prirokujejo predloge k osnutku novega obrtnega zakona.

Konference, ki so se tozadevno vršile v Ljubljani, v Celju in v Mariboru, dajejo jasen dokaz resnosti in globokega mišljenja, katerega se zaveda naše obrt-

ništvo napram temu velevažnemu vprašanju obrtno-gospodarske bodočnosti.

S hvalevrednim razumevanjem se je ob teh konferencah govorilo v prid povzdigi naobrazbe obrtnega naraščaja, ki kot eno najvažnejših vprašanj novega obrtnega zakona, tako s stališča državnih interesov kakor z vidika samega trgovskega in obrtnega stanu, zasluži, da se mu neomajeno posveča čim največ pozornosti.

Bojim se pa, da bo ostal obrtni zakon, ki nalaga našim organizacijam skrbstvo za obrtni naraščaj brez vestnega in zavednega vpoštevanja od strani učnih mojstrov, le siva teorija.

Brez očitkov na katerokoli stran se mi zdi z ozirom na splošno korist vzgoje vajništva dobro, da v tem pogledu spregovorim nekoliko misli.

Važno je, da mojster pred sprejemom učenca premotri njegovo šolsko izobrazbo, njegovo telesno sposobnost in njegov rodbinski položaj. Koj od začetka naj ne pozabi uravnati in uveljaviti svoj vpliv pri učencu, ker le na ta način postane učenec zanj trajne in odločilne važnosti.

Učenec naj se zaveda pri svojem mojstru rodbinske skupnosti, on naj postane zdrav in pošten del človeške družbe.

Mojster naj na temelju absolutne objektivnosti z očetovsko skrbjo pazi na učenčev značaj, na njegovo čim najboljše strokovno naobrazbo, na redno obiskovanje obrtnonadaljevalnih šol, na njegovo vedenje izven hiše, naj pa pri tem ne zahteva od učenca nemogočnosti.

Učni mojster bodi svojemu naraščaju oče in učitelj obenem. Učenec naj čuti že v začetni dobi, da je zanj poleg vzgoje dobrega značaja potrebna zavest, ki mu predločuje resnost življenja in ki ga navaja k samostojnemu mišljenju.

Toda ne samo v delavnici, ampak tudi izven nje naj vodi značajan mojster trajno evidenco nad svojimi vajenci. Prevelika prostost bi vajencem največkrat škodovala, dasiravno moram priznati, da se tudi s preveliko otesnitvijo osebne svobode mnogokrat baš nasprotno doseže. S pazljivostjo zasledujemo, s kom učenec občuje, v kako družbo zahaja; pazimo, da ga tok časa ne zabrede v organizacije, kjer se goji sovraštvo proti delodajalcem, proti verskim pravam ter morda celo proti državnim uredbam.

Take družbe v kratkem času odtegnejo učencu ljubezen in spoštovanje do svojega učnega mojstra ter mu kalijo veselje do dela in naobrazbe.

Socijalistična enakomerjenja ne učinkujejo dobro na mladeniško miselnost naših fantov in ogrožajo v mnogih primerih bodočnost obrtnega stanu.

Dobre mu vajencu po možnosti pomagajmo, zlasti če je revnih staršev. Skrbimo, da ima zadostno prehrano, da je čedno oblečen ter mu ne odklanjamo od časa do časa kake poštene zabave. S tem storimo mnogo v vzdrževanju ugleda do našega stanu.

S slabim, krivičnim in prestrogim ravnanjem, s pretežkim delom in neprimernimi tako zvanimi postranskimi (hišnimi) opravili si vzgojujemo nasprotnike in v mnogih primerih se prenašajo taka nasprotstva v škodo vsega stanu.

Ponovno sem na konferencah omenjal, da sem nasprotnik tako zvane nadprodukcije pomočništva. Ne držimo si prevelikega števila učencev.

Kjer je preveč učencev, trpi vzgoja in naobrazba posameznikov. Z nadprodukcijo pomočništva ustvarjamo sami sebi konkurenco.

Pomočništvo, ki ne dobi zadostnega zaposlenja, si navadno išče prilike za osamosvojitve, ponuja potem cenejše delo in često povzroča umazano konkurenco.

Jasno je, da pri takih odnošajih trpi kvalitativno delo z naravno posledico tega, to je s porastom povpraševanja po tovarniškem delu, pa tudi korist in ugled obrtništva.

Izbera učencev, številčno razmerje proti pomočništvu zasluži, da ga obrtništvo bolj kot do sedaj uvaža.

Spore, ki nastanejo med nami, bodisi iz vajeniškega, bodisi iz pomočniškega razmerja, rešujemo sami. Izogibajmo se pravnih in advokatov in skrbimo za to, da bodo naši razsodni odbori zastopani po najuglednejših in pravičnih naših tovariših.

Preveliko izrabljanje vajencev kot delovno silo ni koristno; skrbimo, da dobé učenci dobre knjige, časnike in da jih čitajo v prostem času.

Razlagajmo jim ob prilikah naše skušnje iz življenja, o zadrugah, o zakonih itd. in pridobivajmo s tem mlada srca k zaupanju in ljubezni do naših zadrug, da bodo ona bolj kot mi vedela ceniti vrednost duha skupnosti in obrtniško-organizatoričnega dela.

Mladina naj bo up in nada naše boljše bodočnosti!

Pravila mojstrske bolniške blagajne.

(Nadaljevanje.)

§ 14. Podpore v primeru onemoglosti in starosti, druge podpore.

1.) Članom in bivšim članom, ki vsled onemoglosti ali visoke starosti ne morejo izvrševati nobenega obrta in so vsled tega prišli v nezakriviljeno bedo, more blagajna na predlog poslovalnice dovoliti iz osrednjega sklada po potrebi in po višini razpoložljivih sredstev enkratne ali trajne podpore, za izdavanje teh podpor more blagajna izdati poseben pravilnik.

2.) Trajne podpore se morejo priznati le v primeru, da je imovina podpornega sklada dovoljna za desetkratno pokritje priznanih stalnih podpor. Enkratne podpore se morejo priznati samo, v kolikor je imovina podpornega sklada večja od desetkratnega zneska priznanih trajnih podpor.

3.) Iz osrednjega podpornega sklada more blagajna na predlog poslovalnice dajati podpore tudi onim članom in bivšim članom, ki so vsled nepredvidene nesreče zapadli v bedo ali ki jim zbog kake nesreče preti gospodarski pogin.

4.) Podporni sklad sme blagajna rabiti tudi za plačevanje članskih prispevkov za revne člane, za pošiljanje članskih svojcev v bolnice in članov in zavarovancev v zdravilišča, a če preko tega še ostane razpoložljivih sredstev, se morejo porabiti za povečanje hranarine in oskrbnine v večjem oskrbnem razredu bolnice. Tudi za te podpore se more izdati poseben pravilnik.

5.) Poslovalnice smejo iz svojih podpornih skladov dajati iste podpore, ali samo enkratne. V ta namen morejo poslovalnice po sklepu svojega občnega zbora pobirati poleg prispevka, določenega v § 15. za vse poslovalnice, še posebne prispevke.

§ 15. Prispevki članov.

1.) Vsak član je dolžan pri pristopu v članstvo plačati pristopnino, ki znaša:

Za odborove člane brez razlike starosti: v I. razredu 50 Din, v II. razredu 30 Din, za dobrovoljne člane do 29. leta starosti: v I. razredu 50 Din, v II. razredu 30 Din, od 30. do 39. leta starosti: v I. razredu 75 Din, v II. razredu 45 Din, od 40. do 45. leta starosti: v I. razredu 100 Din, v II. razredu 60 Din, od 46. do 50. leta starosti: v I. razredu 125 Din, v II. razredu 75 Din;

za zavarovane svojce

od 16. do 29. leta starosti: 10 Din od osebe
od 30. do 39. leta starosti: 15 Din od osebe
od 40. do 45. leta starosti: 20 Din od osebe
od 46. do 50. leta starosti: 25 Din od osebe
preko 50. leta 30 Din od osebe.

2.) Člani, ki pristopijo k blagajni tekom prvih šest mesecev po ustanovitvi, plačajo samo 60 % gornjih pristopnin.

3.) Članarina iznosi za vsakega obveznega člana in za dobrovoljne člane, ki so pri pristopu mlajši od 30 let, ki se zavarujejo v I. razredu: 25 Din mesečno, v II. razredu 15 Din mesečno. Starejši dobrovoljni člani, ki pristopijo k blagajni tekom prvih šest mesecev po ustanovitvi, plačajo iste zneske; če pa pristopijo pozneje, plačajo pri pristopni starosti:

od 30 do 39 let v I. razr. 30 Din, v II. razr. 18 Din,
od 40 do 45 let v I. razr. 35 Din, v II. razr. 21 Din,
od 46 do 50 let v I. razr. 40 Din, v II. razr. 24 Din.

Za zavarovanje svojcev znaša članarina ne glede na starost mesečno za vsakega:

za ženo in otroke preko 16. leta po 5 Din,
za starše člana po 10 Din.
Za otroke izpod 16. leta se ne plača članarina.

4.) Obenem s članrino se pobira prispevek na osrednji podporni sklad v znesku: 4 Din mesečno v I. razredu in 2 Din mesečno v II. razredu in prispevek od 1 Din v obeh razredih za posebni podporni sklad dotične poslovalnice, tako da znaša celotni mesečni prispevek v I. razredu: 30 Din, 35 Din, 40 Din odnosno 45 Din, v II. razredu: 18 Din, 21 Din, 24 Din odnosno 27 Din.

5.) Osrednja blagajna in vsaka poslovalnica moreta na podlagi zaključkov osrednjega občnega zbora, oziroma poslovalničnih občnih zborov predpisati še posebne prispevke za kritje upravnih stroškov in za podporne sklade, a ne več kot 3 Din po članu mesečno.

6.) Razred obveznih članov določi združga enotno za vse člane; prostovoljni član si izbere razred sam ob pristopu. Znižanje razreda je dovoljeno prostovoljnemu članu vsak čas; članarina nižjega razreda se računa po starosti ob pristopu, razlika se ne vrača. Zvišanje razreda more blagajna vezati na ugoden izid zdravniške preiskave; pri zvišanju plača član razliko že plačane pristopnine in pristopnine po višjem razredu za starost ob času zvišanja; stara članarina se poveča za razliko med članarino prvega in drugega razreda za starost ob času zvišanja.

7.) Če se naknadno izkaže, da član plačuje pre nizke prispevke vsled pogrešne navedene starosti, mora naknaditi blagajni vso razliko s 6 odstotnimi obrestmi in v bodočnosti plačevati prispevke po pravi pristopni starosti. Če je plačeval prevelike prispevke, se mu ti za bodočnost znižajo, za preteklost se mu

povrne razlika brez obresti. Za plačevanje razlike se lahko dovoli rok do 24 mesecev.

8.) Članarina se plačuje mesečno vnaprej, in sicer obenem za člana in za zavarovane svojce prvega v mesecu brez posebnega poziva pri pristojni poslovalnici proti potrdilu v članski knjižici. Člani »poslovalnice za zunanje člane« plačujejo prispevke na poštnem čeku in služijo potrdila pošte obenem s polletnim potrdilom poslovalnice v članski knjižici kot dokaz rednega plačevanja prispevkov.

9.) Članarina se plačuje tudi za čas bolezni.

10.) Če je član s plačanjem članarine več kot mesec dni v zaostanku, mora plačati zamudne obresti, ki jih določi širši osrednji odbor, najmanj 6 % na leto.

11.) Zaostale članarine obveznih članov se morejo pobrati upravnim putem (§ 115 f) obrtnega reda).

(Nadaljevanje sledi.)

V zaščito pilarskega obrta!

Na intervencijo pilarskih obrtnikov je Zadruga kovičarjev in sorodnih obrtov v Ljubljani poslala ministrstvu trgovine in industrije, oddelku v Ljubljani, trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani in mestnemu magistratu v Ljubljani vlogo, ki jo radi njene načelne važnosti za malega obrtnika priobčimo.

Pripominjamo, da je utemeljeno upanje, da se bo naša trgovska in obrtniška zbornica energično zavzela za naše obrtništvo, kakor je to že ponovno dokazala, in da bo sprejela ne glede na svoječasno svojo za pilarje neugodno izjavo načelno stališče, kakor ga zastopamo v sledeči vlogi, ki se glasi:

«Podpisani zadrugi prihajajo iz vrst pilarskih obrtnikov ponovne ostre pritožbe proti nedopustnemu poslovanju nekaterih podjetij, ki občutno škoduje pilarskemu obrtu in ga grozi naravnost uničiti, ako se ne ukrenejo nemudoma energični ukrepi v zaščito pilarjev. To je tembolj potrebno, ker je te vrste rokodelski obrt pri nas šele v začetku svojega razvoja ter ima pri primerni zaščiti vse pogoje, da se razvije v krepak obrt.

Že svoječasno smo opozorili na zakotno šušmarjenje nekaterih ključavničarskih obrtnikov, ki so izdelovali forme za rašple in pile, katere so potem nasekavali ali sami, ali pa so to izvrševale osebe, ki nimajo sploh nikakega obrtnega lista. Kakor čujemo, se je trgovska in obrtniška zbornica v dotičnem konkretnem primeru, o katerem je teklo kazensko postopanje pri ljubljanski obrtni oblasti, postavila v seji svojega obrtnega odseka na stališče, da smejo ključavničarji ali kovači izdelovati tudi forme za pile in rašple. Pilarjem izključno pridržano naj bi bilo le nasekavanje, dočim bi smeli pile in rašple izvrševati poleg pilarjev tudi drugi kovinarski obrtniki.

Smatramo, da je to stališče zbornice prenačljeno. Če tudi bi strogo s pravnega stališča mogoče držalo, vendar smatramo, da ga je treba revidirati z ozirom na praktične posledice za pilarske obrtnike.

Čim se ključavničarjem in kovačem dovoljuje izdelovanje form za rašple in pile, se širom odprejo vrata šušmarstvu. Nekateri ključavničarji že kar na debelo izdelujejo forme, ker se zavedajo, da jim tega nikdo ne brani. Skriva pa te forme tudi nasekavajo, ali pa imajo šušmarske pomagače, ki po drugih krajih, kjer se jih ne more zadostno nadzorovati, opravijo to delo. V takih primerih je dokaz šušmarstva zelo težak in njega zasledovanje in preprečenje dejansko nemogoče.

Edino uspešno sredstvo je, da se ključavničarskim in kovaškim obrtnikom izdelovanje form za pile in rašple sploh prepove, ker gre dejansko le za poseben način izigravanja obrtnih predpisov. Saj sme obrtnik na primer poljubno otvoriti podružnico. Čim se pa dožene, da gre za zlorabo in za prikrivanje dejansko neupravičenega obrtovanja, oblasti take podružnice prepovedo in krivce kaznujejo. Tako naj se postopa tudi z onimi, ki na zunaj kažejo, da se pečajo le z izdelovanjem form kot ključavničarskih, odnosno kovaških izdelkov, dejansko pa le prikrivajo pilarsko šušmarstvo. Tak primer prikrivanja nam nudi neka ključavničarska delavnica v Ljubljani. Ta rašple ne samo kuje, temveč skrivaj nasekava ter jih nato prodaja raznim čevljarjem in trgovcem s čevljarskimi potrebščinami. Jasno je, da jih ne bi mogla prodajati, če bi jih tudi ne nasekavala.

Prosimo, da se z ozirom na te nove razloge in na dejansko izpremenjen položaj predloži to načelno vprašanje v ponovno izjavo trgovski in obrtniški zbornici, da z ozirom na te nove razloge, ki se do sedaj mogoče niso mogli vpoštevati, poda svoje načelno mnenje.

Pripominjamo, da opisano šušmarstvo naši pilarski stroki povzroča nedogledno škodo, ker mu odjeda tako v mestu kakor po deželi zelo mnogo naročnikov, povzroča mu pa tudi konkurenco pod neenakimi režijskimi in proizvodnimi pogoji in stroški, ker se odteguje obdačbi in dela s primitivnimi investicijami.

Drug primer, kako se na nedopusten način ugonablja naš mladi pilarski obrt, nudi tvrdka Grgurevič v Ljubljani.

S kričečo reklamo, kakor to kaže posebej tiskana dopisnica, išče naročnike za poostrevanje, t. j. popravilo pil in rašpel.

Na eni strani torej odjedajo pilarskim rokodelcem naročnike za nove pile šušmarji, kakor smo zgoraj omenili, na drugi strani pa mu »tovarne« kovinskih izdelkov, kakor se imenuje Grgurevičeva tvrdka, pobirajo še edino preostalo delo, to je popravila pil in rašpel. Če bi se dopuščalo tudi to, bi dobil pilarski rokodelski obrt še zadnji sunek ter bo moral sploh prenehati.

Zadruga odločno zahteva, da se tvrdki Grgurevič prepove v njeni reklami opisano delo, ker za to ni upravičena, in sicer iz sledečih razlogov:

Smatramo, da označba »tovarna kovinskih izdelkov in orodja« ne odgovarja predpisom § 12. obrtnega reda, ki zahteva točno označbo predmeta obrta. Navedena označba pa je nedoločna in preširoka. Ona odpira možnost, da se dotična tvrdka v svoji »tovarni« peča z različnimi deli, ki so predmet raznih kovinskih rokodelstev. Razlika je edino v tem, da mora vsak rokodelc dokazati svojo usposobljenost in se pečati le s posli svoje stroke, dočim taka tvrdka z označbo »tovarna« sme izvrševati — četudi na rokodelski način in brez delitve dela — vsako vrsto kovinarskih obrtov brez dokaza usposobljenosti. Tvrdka Grgurevič pa gre še celo tako daleč, da se z izdelavo novih pil niti ne peča, temveč se peča le s popravljanjem.

Predvsem moramo nadalje ugotoviti, da obrat tvrdke Grgurevič ni tovarniški. Že pravkar navedeno dejstvo, da se peča pri pilarskih izdelkih le s popravili, dokazuje, da o tovarni pil in rašpel ni govora. Dalje ima dejansko zaposlenih le prav malo število delavcev. O kaki delitvi dela ni duha ne sluha. Dela na zalogo ne more biti, če se bavi le s popravili pil. Tehnika popravljanja pil in rašpel pa tudi ni taka, da bi mogla služiti za znak tovarniškega obrtovanja. Vsaj gre le za razžarjevanje pil na zelo primitiven način. Kratkotrajno: če bi se Grgurevičev obrat smatral za

tovarniško izdelovanje pil in bi se mu dovoljevalo popravljati stare rašple in pile, potem bi tudi vsaka «tovarna» usnjenih izdelkov smela izvrševati čevlarski obrt in bi se njeno popravljanje in krpanje čevljev smelo označiti za tovarno čevljev.

Tako daleč pa vendar še nismo, četudi se danes že vsak neusposobljeni producent, sosebno kovinskih izdelkov, ki ima malo večji dimnik na svoji delavnici, hoče označevati za industrija.

Tudi ukazuje nujno obrtnoindustrijska politika, da moramo energično pospeševati razvoj malega in srednjega usposobljenega obrta, da bomo mogli na trdni podlagi tega sčasoma ustanoviti zdravo in solidno industrijo. V nasprotnem primeru nam razne življenja nezmožne «industrije» s svojim fušarstvom in umazano konkurenco uničijo v nekaj letih naš zdravi obrt ali pa mu vsaj onemogočijo uspešen razvoj, nato pa v kratkem še same poginejo, kakor nam kažejo mnogi vzgledi. Jasno je pač, da taka industrija, ki živi le od popravil, ki jih odjeda malemu obrtniku, ne more imeti dolgega življenja.

Zadruga torej prosi, da se v zaščito našega mladega, lepo razvijajočega se pilarskega obrta ukrenejo energični koraki proti šušmarstvu in prepove tvrdki Grgurevič vsakršno izdelovanje, posebno pa popravljanje in ostrenje pil, dokler ne prijavi tozadevnega tovarniškega ali rokodelskega pilarskega obrta.

Vljudno prosimo, da se ponovno zasliši trgovska in obrtniška zbornica in zaprosi, da odda svoje mnenje v obeh zgoraj naznačenih načelnih vprašanjih.

Razno.

Nova zadruga. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, je z odlokom z dne 29. oktobra t. l. št. 6517 odobrilo pravila novoustanovljene Steklarske obrtne zadruge za Slovenijo s sedežem v Celju.

Ribnica. Čevlarska in krojaška zadruga v Ribnici sta priredili v nedeljo, dne 9. m. m., skupno zborovanje, na katerem se je razpravljalo o vajeniški razstavi in o mojstrski bolniški blagajni. Zborovanja, ki je bilo še precej obiskano, se je udeležil tudi zvezni tajnik g. Ivan Kaiser, ki je poročal o pripravi in namenu obeh razstav in o pravilih mojstrske bolniške blagajne. Izvolil se je tudi razstavni pododbor, obstoječ iz gg.: Janez Marolt, Ivan Brodnik, Franc Gačnik, Franc Levstik, Ivan Čampa in Ivan Slane (za zadrugo čevljarjev); Franc Škrabec, Maks Puh, Mihael Jeriha, I. Lenarčič (za zadrugo krojačev), Alojzij Češarek (za ključavničarje) in Fran Gorše (za kleparje). Zborovalci so pokazali tudi veliko zanimanje za bolniško blagajno.

Taksa na gostilniške račune. Taksa na gostilniške račune se pobira samo v krajih z več nego 2000 prebivalci. Za takšno dolžnost je merodajno število prebivalstva ob zadnjem ljudskem štetju. Izpremembe, ki nastanejo glede števila prebivalstva, ako n. pr. odidejo le začasno v dotični občini zaposleni delavci, ne vpliva v nikakem oziru na takšno dolžnost gostilniških računov, dokler se znova ne izvrši oficijelnega ljudskega štetja.

Zahvala. Podpisani se najlepše zahvaljujem vsem obrtnikom v Zagorju, posebno pa mojemu mojstru gospodu Riku Kisovcu in gospodu Dragarju za prejeto podporo. — Leopold Omahen, Krbulje št. 18, p. Savašt. Lampert.

Takšana dolžnost prošelj za dovoljenje, da se plačuje taksa za gostilniške račune pavšalno. Po zakonu o taksah in pristojbinah sme finančna uprava dovoliti, da se plačuje

taksa na gostilniške račune od potroška izpod 10 Din pavšalno. Prošnje za to dovoljenje so po tolmačenju generalne direkcije posrednih davkov zavezane taksi za vloge (5 dinarjev) in taksi za odločbo (20 dinarjev).

Zacarinjenje izvoznega blaga. Iz Beograda poročajo, da se bodo predmeti, ki se vtvorjajo v kraju, kjer ni carinarnice, zacarinjali pri najbližji carinarnici in ne šele kakor doslej pri zapustitvi države. Nova določba bo stopila v veljavo s 1. decembrom t. l.

Ukinitev statističnih taks pri izvozu. Finančno ministristvo je ukinilo statistične takse, ki so jih morali plačevati izvozniki pri izvozu blaga, ker se po členu 23. zakona o carinskih tarifah smejo te takse pobirati samo za uvoženo blago.

Stanovanjski zakon in davki. Neki ljubljanski hišni posestnik je odpovedal svojemu uslužbencu službo in stanovanje in naprosil stanovanjsko oblastvo I. stopnje, da dodeli izpraznjeno stanovanje nanovo sprejetemu uslužbencu, ki bo vršil posle odpuščenega. Stanovanjski urad je to prošnjo zavrnil in posestnik se je proti tej zavrnitvi pritožil na stanovanjsko sodišče. Stanovanjsko sodišče o pritožbi ni meritorno razpravljalo, ampak je pritožbo zavrnilo iz formalnih razlogov, češ, da posestnik ni plačal dolžni davek za predzadnje trimesečje in se zaradi tega ne more koristiti s predpisi stanovanjskega zakona in torej tudi ne s pritožbo zoper odloke stanovanjskih oblastev. Zoper to odločbo stanovanjskega sodišča je posestnik vložil tožbo na upravno sodišče. V tožbi na upravno sodišče navaja tožitelj, da stanovanjsko sodišče ni pravilno uporabilo zakona in zakonitih uredb, kajti tožitelj ni bil v zaostanku s plačilom dolžnega državnega davka za predzadnje trimesečje, marveč je glasom potrdila finančne uprave plačal vse predpisane davke, v kolikor njihovo plačilo ni pravnomočno odgodeno. Upravno sodišče je o tožbi pred kratkim razpravljalo in je pod št. A 71/24/9 z dne 17. oktobra t. l. ugodilo ter izpodbijani upravni akt razveljavilo. Pri tem je upravno sodišče uvaževalo, da je hotel zakonodajalec s členom 16. stanovanjskega zakona prisiliti hišne posestnike, da redno plačujejo dolžne davke. Ako je davčni zavezanec samolastno s plačilom davka v zaostanku, nima pravice, da bi se koristil z dobrotami stanovanjskega zakona in pravilnika. Kadar pa pristojni organ finančne uprave odgodi plačevanje in dovoli, da se plačilo zapadlih državnih davkov vrši v mesečnih obrokih in se davčni zavezanec točno drži tega dovoljenja, takrat se ne more trditi, da je s plačilom davkov v zaostanku.

Zadružne tiskovine. V Uradu za pospeševanje obrta v industrije, oddelek v Ljubljani, je z odlokom z dne 14. novembra 1924., št. 7238, odobrilo razširitev okoliša Zadruge čevljarjev v Ljubljani na ves sodni okraj Ljubljana. Izpremenjeno ime zadruge se glasi: Zadruga čevljarjev za sodni okraj Ljubljana.

Zadružne tiskovine. V Uradu za pospeševanje obrti v Celju so na razpolago za obrtne zadruge in trgovske gremije sledeče tiskovine: 1.) Zadružna pravila v obliki priročnih knjižic, cena 2 Din 50 par; 2.) Potrdila za zadružne prejemke, dvodelna, vezana v bloke po 100 listov, cena bloku 16 Din 30 par; 3.) Plačilni nalogi za predpis letne doklade in denarne globe, s primernim poukom za dolžnike, cena 20 par; 4.) Izjave o preizkusnem predmetu kot potrdila mojstrov, pri katerih se preizkusni predmeti izdelujejo, cena 25 par.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani prosi za ozirom na nasvet Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani svoje člane, ki so prijaviili svoje vaje

vzeti k pouku v strokovno nadaljevalno šolo za mehansko-tehniške obrte na Ledini dovršene ali pokvarjene predmete za nekaj učnih ur, da bi se na podlagi teh objektov napravile risarske skice in izvršilni proračun. Ker je to v interesu vzgoje obrtnega naraščaja, da svoje znanosti tudi v risbah čim bolj izpopolni ter da bo tudi razstava čim popolnejša, prosi zadruga svoje člane, da ugođe temu na-svetu. Obenem prosi zadruga svoje člane, ki še niso pri-glasili svojih vajencev za vajeniško razstavo, da to čimprej store, najdalje pa do konca decembra t. l. Tozadevno okrožnico je poslala zadruga vsem članom dne 10. no-vembra t. l. pod št. 248.

Urarski pomočnik, ki naj bi bil samostojen delavec in Sokol vaditelj, se išče za Kostajnico. Dotičnemu je lepa bodočnost zasigurana, ker bo prevzel popolnoma oprem-ljeno in dobro idočo trgovino in obrt. Ponudbe naj se po-šljejo na združeno načelstvo.

Ukinitev prepovedi trgovanja s srebrnim denarjem. Minister financ je z odlokom št. 28.717 z dne 7. oktobra t. l. ukinil prepoved trgovanja s srebrnim denarjem: dinarji, kronami in perperi v notranjem prometu, ki je bila izdana s sklepom št. 2068 z dne 27. februarja 1922.

Prodaja lesa. Šumska uprava v Srednjem pri Sarajevu bo prodala dne 9. decembra t. l. na dražbi okoli 3000 m³ poškodovanega lesa na panju. Predmetni oglas z natanč-nejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Izvoz krompirja in sadja v Nemčijo. Mnoge nemške tvrdke so pričele povpraševati po krompirju v Jugos-laviji; nekatere žele tudi uvoza jugoslovanskega sadja. Letos je krompirja in sadja v izobilju in tako se na nem-ška vprašanja lahko povoljno odgovori.

Carine prosti uvoz potrebnih za industrije in obrtnike. O vseh predmetih, katere uvažajo industrije in obrtniki ali njih družbe na podlagi splošno znanega razpisa št. 61.602 carine prosto pod pogojem, da porabljajo iz-ključno za svojo potrebo ali za potrebo svojih članov, morajo voditi posebne knjige, iz katerih je razvidno, kje in zakaj so bili uporabljeni. Uvozniki so zavezani organom carinskih oblastev dopuščati vpogled v te knjige in njih podatke primerjati z dejanskim stanjem. Iz knjige se mora vsak čas razvideti, koliko je blaga porabljenega in koliko ga je še v zalogi. Kakor nam je znano, so začeli v zadnjem času carinski organi posvečati posebno pozornost kontroli teh knjig in so bili nekateri uvozniki, ki niso imeli knjig v redu, občutno kaznovani. Kazen je visoka, znaša namreč po čl. 163. carinskega zakona desetkratno carino. Da ne bi prišli interesi, ki se poslužujejo ugodnosti omenje-nega razpisa v navskrižje s carinarnico, jim svetujemo, da se strogo ravnajo po predpisih, kajti še tako malen-kostna nepravilnost se strogo kaznuje in se izgovori, da uvozniku niso bili znani pogoji za carine prost uvoz, prin-cipijelno ne upoštevajo.

Vagoni na račun reparacij. Prometno ministrstvo je bilo obveščeno, da je prispel preko Jesenic nov kontin-gent vagonov iz Nemčije na račun reparacije. Ta pošiljatev obsega 99 osebnih vagonov, in sicer: 38 I., 19 II. in 42 III. razreda. Za ozkotirne železnice v Srbiji je prispelo 20 vagonov. Tovornih vagonov smo dobili 50 tipa G. N. in N. G. in 20 za ozki tir I. K. Na račun reparacij je dobila naša država doslej 10.345 vagonov in 450 lokomotiv. Od teh je bilo za normalne proge osebnih 240, tovornih po-kritih 4000, nepokritih 5000, vagonov za prašiče 190, za sveže meso 80 in 200 cistern. Ostali so za ozkotirne želez-nice.

Praški vzorčni velesejem. Spomladanski praški veliki sejem se bo vršil od 22. do 29. marca 1925. Velesejmi v

Pragi so mednarodni in sme na velesejmu udeleževati vsak proizvedenec in trgovec, ki se bavi z eksportom. Za poglo-bitev gospodarskih stikov med nami in Češkoslovaško bi bilo želeli, da se semnja udeležijo vse one naše tvrdke, ki bi mogle z uspehom uvažati svoje produkte v češko-slovaško republiko.

Omejitev uvoza jelovega lesa v Švico. Z dnem 17. okto-bra t. l. je Švica omejila uvoz jelovega lesa v toliko, da se sme ta les uvažati le z dovoljenjem švicarskega narodnogospodarskega urada v Bernu.

Zamenjava pokvarjenih taksnih vrednotnic. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani opozarja na svoj razpis št. B II 9/69—1924 v Uradnem listu, s katerim so se raz-glasila določila o zamenjavi pokvarjenih taksnih vrednot-nic. Za informacije v tej zadevi se je obračati v Ljubljani na blagajno delegacije ministrstva financ, v drugih krajih na davčne urade.

Frankovne znamke, ki niso nalepljene neposredno na pošiljko, so neveljavne. Ministrstvo pošte in brzojava je z odlokom z dne 8. oktobra 1924. št. 62.157 odredilo, da se sme smatrati za pravilno frankirano samo taka po-šiljka, na katero so frankovne znamke, ki še niso bile rabljene, **neposredno nalepljene**. Znamke, ki so izrezane iz prvotne podloge ali ki so na pošiljko **prišite**, niso ve-ljavne za frankiranje, ker se smatra, da so take znamke bile lahko že uporabljene.

Nove telefonske zveze. Minister pošte in telegrafa je zahteval, da se mu odobri kredit v iznosu 10 milijonov dinarjev za nabavo telefonskega materiala za zgradbo novih telefonskih linij v vsej državi.

Za pospešitev izvoza nove koruze. Generalna direkcija državnih železnic je za brzi prevoz nove koruze določila v svrhu, da se izogne pokvarjenju zbog dolgega ležanja v vagonih, da se nova koruza uvrsti v red lahko pokvarljivi-vega blaga in da se soglasno temu tudi odpravlja v prvi vrsti. Na postajah, kjer se koruza preklada z enega vagona v drugi, se imajo vagoni takoj dostaviti. V to svrhu se bodo vagoni z novo koruzo zaznamovali s posebnimi listki: «nova koruza — brzo odpravljati».

Pobijanje draginje v Franciji. Ob priliki diskusije v francoskem parlamentu o zakonu za pobijanje draginje je minister notranjih del izjavil, da je potrebno v to svrhu omejiti tedenski konsum kruha, in da je potrebno proučiti mogočnost monopolizacije uvoza žita.

Izkoriščanje izuma v lesni industriji. Jugoslovanski državljani, ki živi v Detroitu (Severna Amerika) je iznašel poseben način izdelovanja pohištva, ki se da lahko zložiti in prenašati. Ker nima iznajditelj sam zadostnega ka-pitala ponuja svoj izum posameznikom ali kaki družbi v izkoriščanje. Ime iznajditelja, kakor tudi slike izuma dobijo interesi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

Donos carine v mesecu avgustu t. l. Carinarnice so pobrale v mesecu avgustu t. l. 146.882.181 Din carine, ki se razdeli nastopno: carina 30.376.690 Din, monopolne takse na smodnik in dinamit 5.470.250 Din in na ostale monopolske predmete 8.057.344 Din, žigovina 25.912 Din, državna trošarina 17.423.489 Din, luksuzna taksa 854.122 dinarjev in 2% na davčna varščina 1.122.960 Din; sporedne takse: ležarina 102.383 Din, noševina 98.853 Din, pečat-enje in žigosanje 10.654 Din, statistika 55.732 Din, kazni 508.735 Din, prodano blago 69.036 Din, tiskovine 10.817 dinarjev, razni drugi dohodki 159.936 Din in ažio na zlato 82.535.268 Din.

Redukcija uradništva na Francoskem. Finančni mi-nister Clementel pripravlja obširno redukcijo uradništva v francoskem finančnem ministrstvu.

Kdor še ni naročil Obrtniškega koledarja 1925., se naj požuri, ker ga je malo več na zalogi. Stane samo 10 Din.

Po koliko denarnih pisem v inozemstvo sme oddati kdo na dan na isti naslov. Od 1. januarja 1924. se smejo pošiljati vrednostna pisma tudi v nekatere tuje države. Hkratu se je določilo, da se smejo pošiljati samo manjši zneski, a največ do 500 Din = 34 zlatih frankov. Finančni minister je dovolil ta promet v prvi vrsti pač zato, da prihrani pošiljateljem izgubo časa in pa stroške za nabavo izvoznega dovoljenja. Že to, da je znesek, ki ga sme kdo poslati iz naše države, omejen, kaže, da je hotel finančni minister preprečiti vsako spekulacijo z našo valuto. Razume se samo po sebi, da stranke vobče ne smejo oddajati več ko po eno denarno pismo na en naslov. Vendar pa smejo, n. pr. prosvetna društva in zavodi, pa tudi posamezniki, kadar pošiljajo kupnino za naročene knjige, glasbila itd. ali pa domačini sinu ali hčeri, ki študira v inozemstvu, poslati tudi po dve denarni pismi na dan, denarnim zavodom, menjalnicam itd. pa to ni dovoljeno. Če bi pošta zapazila, da kdo denarni promet z inozemstvom zlorablja za spekulacijo z našo valuto, ima nalog, da ga naznani generalnemu inspektoratu finančnega ministrstva.

Ugodnost pri plačevanju trošarine na liker, konjak in rum. Generalna direkcija posrednih davkov je na prošnjo izdelovalcev likerja, konjaka in ruma dovolila, da smejo izdelovalci, ki imajo primerna skladišča, do katerih bi imela en ključ finančna kontrola, plačati razliko na trošarini po 15 dni za hektolitrsko stopnjo ob priliki, ko odhaja blago v promet in konzum. To ugodnost smejo izrabiti le one tovarne, ki predelajo na leto najmanj 50 hl čistega alkohola v liker, konjak ali rum.

Mednarodna trgovska zbornica. Dne 26. septembra t. l. je imel eksekutivni odbor mednarodne trgovske zbornice sejo, na kateri je angleški narodni komite poročal, da se v večini držav carini bombažovo in volneno blago, četudi vsebuje le neznaten odstotek naravne ali umetne svile kot svileni blago z luksuznim pribitkom. Eksekutivni odbor je na podlagi tega poročila naprosil narodnostne komiteje 19 držav, da poiščejo sredstva za znižanje teh zelo visokih carinskih postavk. Nadalje je eksekutivni odbor sklenil, vplivati na narodnostne komiteje, da se pri svojih vladah zavzamejo za čimprejšnjo ratifikacijo nastopnih sporazumov: 1.) protokola Zveze narodov o arbitražni klavzuli,

katerega so do sedaj ratificirale le Finska, Italija in Albanija; 2.) mednarodnega dogovora o poenostavljenju carinskih formalnosti (ta dogovor so do sedaj ratificirale le Anglija, Avstrija, Italija, Danska, Nova Zelandija in Jugoafrikanška Unija); 3.) konvencijo o mednarodnem železniškem režimu, katero je do sedaj ratificirala le Anglija.

Honorarne odredbe za sve tehničke radove inženjera, arhitekta i geometara, katere imajo po sklepu letošnje glavne skupščine Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov v Novem Sadu veljavnost za vso Jugoslavijo, so izšle na 58 straneh v priročni izdaji v srbohrvatskem jeziku ter so v zalogi in se dobe pri Udruženju jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekciji Ljubljana, Turjaški trg 1. Cena 40 Din. Pošilja se tudi po pošti ali po povzetju. — Honorarne odredbe obsegajo štiri poglavja: I. Splošni del. II. Časovni cenovnik. III. Povračila stroškov in odškodnine. IV. Okvirni cenovnik. Honorarne odredbe obravnavajo vse inženjerske stroke, in sicer: gradbenih inženjerjev, arhitektov, strojnih inženjerjev, elektro-tehniških inženjerjev, inženjerjev za ladjedelstvo in ladijske stroke, inženjerjev za kulturno tehniko, rudarskih in plavžarskih inženjerjev, gozdarskih inženjerjev, inženjerjev za tehniško kemijo, geometrov. Honorarne odredbe so neobhodno potrebne vsem inženjerjem, arhitektom, geometrom, izvedencem, podjetjem in gradbenim gospodarjem. Služile bodo tudi vsem gospodarskim korporacijam, oblastvom in sodiščem. Z unifikacijo honorarnih odredb za vso kraljevino so storili jugoslovenski inženjerji važen in pomemben korak naprej h konsolidaciji naših gospodarskih razmer. Nakup tega temeljitega in važnega strokovnega dela toplo priporočamo.

Mednarodni velesejem v Lausanni. V Lausanni (Švica) se bo vršil od 27. junija do 15. julija 1925. mednarodni velesejem za kolonijalne in eksotične produkte. Prijavnice za velesejem z natančnejšimi pogoji dobijo interesi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

Gospodarska revija «Ital-Jug». V Milanu izhaja mesečna revija «Ital-Jug», ki je odlične važnosti za poglobitev gospodarskih stikov med našo državo in Italijo. Revijo, ki je pisana v italijanskem in našem jeziku, urejuje g. dr. Anton Filipić, trgovski ekspert pri našem konzulatu v Milanu. Letna naročnina znaša za Jugoslavijo 100 Din.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50,000.000.—

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000.—

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice
Celje
Crnomelj
Kranj

Logatec
Maribor
Metković
Novi Sad
Trst

Ptuj
Sarajevo
Split
Gorica

Brzljavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

KOLESA
IN VSE POTREBŠČINE
VAM NUDI NAJSCENEJE IN NAJBOLJŠE

• J. GOREC •
LJUBLJANA

PALAČA LJUBLJANSKE KREDITNE
BANKE

Ljubljanska posojilnica

r. z. z. o. z.

v novopreurejenih prostorih v Ljubljani

Mestni trg št. 6

obrestuje vloge na hranilne knjižice
in tekoči račun najugodnejše ter spre-
jema v inkaso fakture in cesije terjatev.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po iz-
rednih pogojih, pospešuje ustanav-
ljanje obrtnih in industrijskih podje-
tij, izvršuje vse bančne transakcije
najkulantnejše. Vloge na knjižice in na
tekoči račun se obrestujejo počenši s
1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Aleksandrova cesta št. 7
vogal Beethovnovе ulice

Aleksandrova cesta št. 7
vogal Beethovnovе ulice

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem posloplju).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in 548.

Obrestovanje vlog, nakup in
prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papierjev, deviz in valut, borzna
naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic
in kuponov, nakazila v tu- in
inozemstvo, safe-deposits itd. itd.